

28. září: Slavnost svatého Václava, mučedníka, hlavního patrona českého národa

VSTUPNÍ ANTIFONA Srov. Mdr 4,13

Dorostl k svatosti za krátký čas, a naplnil mnohé věky.

Uvedení do bohoslužby

Málokdy se mezi vladaři najdou světci, málokdo je vyzrálou osobností ve dvaceti letech, málokterý křesťan má takový smysl pro službu Bohu a bližnímu, jako hlavní patron našeho národa, vladař, mučedník, svatý Václav. Není jen vzorem moudrého a spravedlivého vladaře, který usiloval o pokoj, ale především Ježíšovým svědkem, který byl ochoten i svou smrtí věrně Krista napodobit. Připravme se ke slavení jeho památky pokornou prosbou o odpuštění naší liknavosti ve službě Bohu a bližnímu.

Nebo:

Svatý Václav se narodil kolem roku 907 na Stochově u Libušína jako nejstarší syn vévody Vratislava. O jeho křesťanskou výchovu se starala jeho babička svatá Ludmila. Václav se naučil slovanskému písmu, na Budči si osvojil znalost latiny. Legendy zdůrazňují jeho lásku k eucharistii a k chudým. Když se v roce 925 ujal vlády, snažil se o kulturní a náboženské povznesení své země. Jeho křesťanský způsob vlády a spravedlivá přísnost k neukázněné, většinou ještě pohanské šlechtě, i to, že přijal lenní závislost na Jindřichu I., vyvolaly opozici v čele s jeho mladším bratrem Boleslavem, na jehož popud byl 28. září roku 929 nebo 935 ve Staré Boleslavi zabit. Po třech letech bylo jeho tělo přeneseno do rotundy svatého Víta, kterou sám založil jako třetí kostel na Pražském hradě. Jeho nejstarší životopis byl napsán staroslověnsky brzy po jeho smrti. První kostel mu byl zasvěcen už v roce 972 v Proseku u Prahy.

Nebo:

Vítám vás do společenství věřících o slavnosti svatého Václava, mučedníka a hlavního patrona našeho národa. Málokdy se mezi vladaři najdou světci, málokdo je vyzrálou osobností ve dvaceti letech, málokterý křesťan má takový smysl pro službu Bohu a bližnímu jako měl svatý Václav. Není jen vzorem moudrého a spravedlivého vladaře, který usiloval o pokoj, ale především Ježíšovým svědkem, který byl ochoten i svou smrtí věrně napodobit Krista. Připravme se ke slavení jeho památky pokornou prosbou o odpuštění naší liknavosti ve službě Bohu a bližním.

Nebo:

Svatý Václav se narodil mezi léty 903-909 a záhy se ujal vlády v české zemi. Byl velmi vzdělaný, osobně statečný, zbožný a prozíravý v politických věcech. Usiloval o pokojné řešení všech konfliktů a svou lidumilnost projevoval i tím, že vykupoval otroky. Založil chrám svatého Víta na pražském hradě. Podporoval rozvíjející se duchovní hnutí, které mělo svůj počátek v Cluny

[Klyny] ve Francii. Pro svou důslednost a upřímnou zbožnost měl také nepřátele, kteří ho zákeřně připravili o život, když se chtěl zúčastnit mše svaté. Byl zabit 28. září 929 nebo 935. Je uctíván jako hlavní ochránce českého národa.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí, věčný Bože, dej, ať po vzoru svatého mučedníka Václava žijeme moudře a spravedlivě, ať statečně usilujeme o to, co slouží k nastolení tvého pokoje, a přemáháme zlo dobrem. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Uvedení do 1. čtení

Závěr první části knihy Moudrosti se obrací na všechny vládce s přesvědčením, že každá moc je jenom účastí na moci Boží. Autor vybízí židy i pohany, aby se stali učedníky moudrosti. Další verše představují moudrost v duchu sapienciální tradice jako ženu nesrovnatelné krásy, která svým leskem a neporušeností dokáže okouzlit toho, kdo ji hledá. Nalezne ji ten, kdo ji miluje. Pevný řetězec kroků vedoucích k moudrosti ukazuje naléhavost a spolehlivost cesty k ní. Závěrečné vybídnutí připomíná, že prostředkem k věčnému kralování s Bohem není pozemská moc, ale moudrost. Moudrost, kterou nám dnes doporučuje první čtení, je potřebná nejen vladařům, ale každému, kdo chce dobře prožít svůj život.

Nebo:

Zatímco knihy Přísloví a Sirachovec ztotožňovaly Moudrost se Zákonem a tím ji ukazovaly staticky, kniha Moudrosti ji ztotožňuje nejčastěji s Božím Duchem, a tak ji předkládá převážně jako skutečnost dynamickou. Tento dynamický rys je potvrzený i liturgickým úryvkem, který ukazuje Moudrost jako tu, která předchází ty, kdo po ní touží, sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni. Moudrost je zde zosobněna, tak jako na jiných místech Starého zákona. Dalo by se říci, že první čtení popisuje setkání dvou hledajících: Moudrosti Boha a člověka.

1. ČTENÍ Mdr 6,9-21 *Kdo svatě střeží svaté příkazy, budou uznáni za svaté.*

Čtení z knihy Moudrosti.

Vládcové, k vám se obracejí má slova,
abyste se naučili moudrosti a neklesli.
Ti totiž, kdo svatě střeží svaté příkazy,
budou uznáni za svaté,

ti, kdo jsou o nich poučeni,
najdou ospravedlnění.
Buďte tedy žádostiví mých slov,
mějte po nich touhu, a poučí vás.

Moudrost září a nevadne,
snadno ji vidí ti, kdo ji milují,
dává se nalézt těmi, kdo ji hledají.
Předchází ty, kdo po ní touží, a ukazuje se jim první.
Neunaví se, kdo k ní časně přichází,
najde ji, jak mu sedí u dveří.
Myslet totiž na ni, je svrchovaná prozíravost,
kdo kvůli ní bdí, brzy je bez starosti.
Vždyť sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni,
na cestách se jim ukazuje s přízní
a při každé myšlence jim vychází vstříc.
Neboť její začátek je zcela upřímná touha poučit se,
chtít se poučit je láska k ní,
láska k ní je zachovávat její přikázání,
dbát o přikázání je zajistit si nesmrtelnost,
nesmrtelnost pak dává místo u Boha.

A tak touha po moudrosti přivádí ke kralování.
Vládcové lidí, když se tedy těšíte z trůnů a žezel,
ctěte moudrost, abyste kralovali navěky.

Slyšeli jsme slovo Boží.

1 Kron 29,11abc.11d-12a.12bcd Odp.: 12b
Odp.: Ty, Hospodine, vládneš nade vším.

Tvá je, Hospodine, velikost a moc, - nádhera, lesk i vznešenost, - neboť
tobě patří všechno na nebi i na zemi.

Odp.

Tobě, Hospodine, přísluší kralovat, - ty jsi svrchovaně povýšený nade
vším, - od tebe je bohatství a velebnost.

Odp.

Ty vládneš nade vším, - v tvé ruce je síla a moc, - z tvé ruky pochází
všechna velikost a vláda.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Poslouchejme, jakou základní životní jistotou je provanut Petrův list: vírou v život, který smrtí nepomine. V ní je síla mučedníků i síla k nesení každodenních břemen. Mezi tímto úryvkem a životem sv. Václava nacházíme několik styčných bodů: význam křestní důstojnosti v pohanském nepřátelském prostředí, odstraňování bídy otroků a výzvu ke kráčení v Kristových šlépějích.

Nebo:

V první části perikopy svatý Petr ujišťuje křesťany o důstojnosti, kterou obdrželi při křtu svatém. Jejich nový životní stav jim přináší v pohanském prostředí strádání. I když není doba přímého pronásledování, křesťanský způsob života je ve společnosti vystavuje určitému útisku. Mají se však posilovat nadějí na plnou radost. V druhé části autor listu mistrně vplétá do křesťanského obrazu Kristova utrpení portrét trpícího Hospodina Služebníka. Tato slova zvláště oslovují otroky s ujištěním, že jejich rány byly uzdraveny ranami Kristovými.

2. ČTENÍ 1 Petr 1,3-6; 2,21b-24 *Zanechal vám příklad, abyste šli v jeho šlépějích a žili spravedlivě.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Buď veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Protože je tak nesmírně milosrdný, znovu nás zrodil, takže zmrtvýchvstáním Ježíše Krista máme živou naději na dědictví, které nepomine, na dědictví skvělé a trvalé.

Je pro vás připraveno v nebi; protože totiž máte víru, chrání vás Boží moc a vede ke spáse, která se má ukázat nyní v poslední době. A proto budete potom jásat, i když vás musí trápit teď ještě na krátký čas všelijaké zkoušky.

Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. ‚On nezhřešil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného.‘ Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Mt 5,6

Aleluja. Blahoslavení, kdo lační a žízňají po spravedlnosti, -
neboť oni budou nasyceni. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Vyznání Krista otevírá učedníky k pochopení pravé tváře Mesiáše: on je trpící Boží Služebník. Jaké důsledky z toho plynou pro život jeho učedníka? Nesmí kráčet před Kristem, ale za ním. To, co dnes slyšíme v evangeliu, to svatý Václav uskutečnil ve svém životě. Bude to také možné říci jednou i o nás?

Nebo:

Dnešní evangelium přináší člověku plné povznesení, které prochází zřeknutím se všeho, co je s ním neslučitelné. Sobecky „získat celý svět“ se nesrovnává s vlastní spásou, protože je to proti spáse druhých. Být Ježíšovým učedníkem znamená vždycky přijmout kříž, ale zároveň to přináší účast i na jeho slávě.

EVANGELIUM Mt 16,24-27 *Kdo svůj život pro mne ztratí, nalezne ho.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho.

Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši?

Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

UMĚNÍ VYCHOVÁVAT

Český národ vzpomíná v tyto dny svatého Václava, knížete a patrona naší vlasti. Jak se stal tento kníže křesťanem a světcem? My dospělí jsme se stali věřícími křesťany většinou proto, že jsme měli věřící maminku, že věřící byla naše rodina. Svatý Václav měl maminku pohanku, která víru a křesťany nenáviděla. Shromažďovala kolem sebe pohansky smýšlející velmože a víru utlačovala. Václav to měl těžší než my, a přece se stal křesťanem. Měl hodnou babičku, ta jej vedla k víře, k modlitbě, ta jej vychovávala, ta ho posílala na výuku náboženství. Vy mladí jste dnes v mnohém v podobné situaci, jako to bylo za Václavova mládí. Mnozí máte kolem sebe také vlažné prostředí. Je možné, aby se přesto i z vás stali dobří křesťané? Václavův život nám dokládá, že ano. Že mnohdy stačí hodná babička či hodný kamarád. A kde jsou hodní a věřící rodiče, dobrá rodina, tam se není o co bát, jen když se dítěti věnují, vedou je do kostela a do náboženství.

Koncilní dekret o křesťanské výchově mládeže říká v podstatě totéž, co jsme si právě vyvodili v souvislosti se svatým Václavem: Rodina je nejdůležitější základ výchovy. Škola může vyškolit vzdělaného člověka, ale bez spolupráce rodiny nestačí vychovat hodného člověka. A vzdělaný darebák je horší a lidské společnosti nebezpečnější, než neškolený. Lidé si tohle často neuvědomují a ztotožňují vzdělání technické s výchovou mravní: „Jak může být

takový pán špatný, vždyť je přece tak vzdělaný, má vysoké školy,“ říkají. Ty školy mu daly odborné vědění, ale správné chování, mravní smýšlení, to mu dala nebo nedala jeho rodina. Proč se rodičům někdy nepodaří dobře vychovat své děti? Vždyť každá maminka přece chce, aby z jejích dětí byli hodní lidé. Čím to je, že někde chlapci není ještě patnáct, a maminka už naříká, že s ním nemůže nic pořídit? Protože to mnozí rodiče neumějí a přes dobrou vůli, ale pro malé vědění dělají chyby, které všechno dobré úsilí maří, protože se o základní zásady správné výchovy nezajímají, protože nespolupracují s katechetou.

Když chce někdo jezdit na motorce, musí napřed udělat kurz a zkoušky, zda to umí. Když chce někdo dělat svářeče, musí udělat kurz, vyškolit se na to. Jenom tak důležité dílo, jako výchovu nového člověka, začínají rodiče bez přípravy, mnohdy ještě sami mladí a nezkušení. Nikdo jim nepoví ani základní vychovatelské zásady, když se před křtem nesetkají s knězem. Když má učitel děti učit, když má kněz být připuštěn do školy, musí napřed studovat na vysoké škole vychovatelství, musí složit přísné zkoušky, a přece máme vaše děti v ruce jen malou chvilku týdně. Vy, rodiče, je máte pod vlivem většinu času. Jako chodí snoubenci na faru, než se berou, aby jim kněz mohl dát poučení do manželství o všelijakých úskalích, která musí umět překonat, aby se jim manželství nerozbilo, tak zveme i mladé rodiče před křtem na faru, aby měli příležitost se dozvědět, jak to mají dělat, aby se jim výchova dítěte dařila, aby nedělali chyby, aby ze svých dětí mohli mít radost. Jsou i dobré příručky, které poučují o zásadách správné výchovy. Až bude mladým rodičům samozřejmostí, že si je proctou, než začnou vychovávat, pak budou mít i lepší výsledky.

Všechno, co člověk dělá, se musí naučit dělat. Ani dobrým vychovatelem se nikdo nestane sám od sebe, i tomu se musí naučit. Stojí za to věnovat tomu čas. Radost z dobře vychovaných dětí to zaplatí. Šťastné stáří vedle hodných dětí jim bude odměnou. Dobře vychované děti jsou největším bohatstvím rodičů i národa. Prosme svatého Václava a jeho babičku, moudrou vychovatelku svatou Ludmilu, o pomoc, abychom se naučili, jak své děti dobře vychovávat.

JAK SE K NÁM DOSTALO KŘESŤANSTVÍ

Svátek svatého Václava je příležitostí k ohlédnutí, jak se k nám křesťanství dostalo a co našemu národu dalo. První setkání s křesťanstvím na území našeho státu sahá daleko zpět před Václavovu dobu. Už v druhém století po narození Krista se na jih Moravy a Slovenska dostali Římané a s římskými vojáky i křesťané. Zachovala se o tom pozoruhodná zpráva u dějepisce Eusebia. V létě roku 174 táhlo římské vojsko pod vedením císaře Marka Aurelia na Markomany. Bylo léto a veliké horko. Legie se dostaly do obklíčení, nemohly ani dopředu ani dozadu a sužovala je veliká žízeň. Císař nevěděl, co si počít. Tehdy křesťanští vojáci, jak stáli v šiku proti nepříteli, podle křesťanského zvyku poklekli na kolena a s velkou silou víry přednášeli své modlitby hlasitě Bohu. Nepřátelé při pohledu na ně zůstali zaraženi. Tu se začalo blýskat, hřmít a

přehojně pršet. Blesky zahaly nepřátele a zásluhou těch, kdo se modlili, zachránilo se vojsko i koně hynoucí žízni. Tato událost je zobrazena též na vítězném sloupu Marka Aurelia, který dodnes stojí v Římě. To je tedy zpráva z konce 2. křesťanského století.

Kromě křesťanských vojáků šířili křesťanství po římské říši i kupci. Tito křesťané horlivě hlásali křesťanskou víru všude, kam přišli, i po území naší vlasti. Svědčí o tom jiný pozoruhodný doklad ze 4. století. Jáhen Paulinus napsal životopis svého biskupa, svatého Ambrože z Milána, a tam mimo jiné píše, že královna Markomanů, když uslyšela od křesťanů, kteří k ní přišli z Itálie, zvěst o biskupu Ambrožovi, poslala dary milánské církvi a žádala, aby jí Ambrož napsal, jak má věřit v Krista. Ambrož, který zemřel roku 379, pro ni sestavil skvělý list na způsob katechismu. Nato se vypravila do Milána a velmi litovala, že svatého učitele Ambrože již nezastihla na živu. Tato zpráva svědčí, že křesťanství proniklo ve 4. století až na knížecí dvůr Markomanů, našich předchůdců v této zemi.

Páté a šesté století nám konkrétní zprávy nezanechalo. Víme, že je to doba, kdy Římané byli vytlačováni na jih, kdy přes Moravu a Slovensko táhli Hunové a po nich Avari, obojí pohané. Ale přesto tu křesťanství nebylo vyhubeno. Na prvním všeobecném sněmu v Niceji v roce 325 vystupuje i biskup ze Sirmiu a ta je v dnešním Chorvatsku. K jeho diecési patřilo i Slovensko a jižní Morava. Od konce 6. století k nám pronikají Slované. První známý slovanský vladař křesťanem nebyl. Byl to žid Samuel. Měl 12 žen, 22 synů a 15 dcer. Ale i v době Sámově žili u nás a procházeli naší zemí křesťané, kteří hlásali Krista. Přicházeli i galští a později iroskotští mniši, misionáři z povolání.

A tak vidíme, že křesťanství prochází dějinami naší země už od samého počátku. Ovšem teprve na Velké Moravě začíná s misionáři Cyrilem a Metodějem velký proces pokřesťanění národa, proces, který trval po dlouhá staletí a svým způsobem trvá dodnes. Radostné je, že k nám křesťanství nepřišlo jako náboženství vnucené násilím. Od počátku bylo chápáno a přijímáno ušlechtilou vrstvou národa ochotně a s radostí. Ale od počátku mělo křesťanství u nás i tvrdé odpůrce, jak o tom svědčí události od dob svatých Václava a Vojtěcha až podnes. Co měli tenkrát čeští velmoži proti knížeti Václavovi či proti biskupu Vojtěchovi? Nešlo tu o spory státnické a politické. Byl to konflikt požadavků křesťanství na pohanské mravy českých velmožů, kteří křesťanství přijali, ale jejich život a chování bylo dál pohansky kruté a násilnické. Když jim Václav a Vojtěch zakazovali mít celý harém manželek, jako měl Sámó, když jim zakazovali zabíjet poddané z pouhé svévole a zlé nálady, prodávat poddané do otroctví jako zvířata, dravě vybíjet své choutky a bezprávně kořistit, když se po nich žádalo, aby pokřesťanštili své chování, vzpouzejí se vyššímu stupni lidskosti, kterým křesťanství ve své podstatě je.

Ti, co měli moc, dávali přednost pohanskému násilí. Ale prostí lidé s radostí přijímali poselství o životě beze strachu, o životě v míru a snášenlivé lásce. Je to tak po světě dodnes a bude to tak asi po všechny časy: Křesťanství se

bude vždy stavět proti panovnickému despotismu, bude se snažit, aby vládl Kristus jako symbol lásky, spravedlnosti a všeho krásného, co hlásá Kristovo evangelium. V tom je poslání věčně živého křesťanství. V tom se od křesťanství máme co učit i my, i generace po nás. Zkusme si tedy v tyto dny promýšlet otázku: Co je v mém smýšlení a chování ještě pohanského? Co já se musím ještě naučit dělat, abych byl křesťanem nejen křtem, ale i životem?

BYL JINÝ NEŽ DRUZÍ KOLEM NĚJ

Možná jste někdy slyšeli názor některých badatelů o holubičí, pokojné povaze našich slovanských předků. Ale již první stránky našich dějin usvědčují tento názor z omylu, neboť jsou psány krvavým písmem, poznamenány krví našich mučedníků. Hned první světice z našeho lidu, svatá Ludmila, ze žárlivosti a zášti své snachy Drahomíry byla zardoušena. Hned její vnuk, mladičkový kníže, sjednotitel českých kmenů a zakladatel českého státu, svatý Václav, zavražděn rukou vlastního bratra Boleslava a jeho pomocníků. Co bylo toho příčinou? Jakého zločinu se dopustil? Komu ublížil? Právě proto, že se světec Václav ničeho nedopustil, že nikomu neublížil, ale že byl jiný, že nebyl jako druzí, že byl ušlechtilejší, že byl mnohem ušlechtilejší. Že se upřímně snažil následovat Krista a dosáhnout křesťanské dokonalosti, svatosti, právě proto byl svému pohanskému okolí nepohodlný. Totéž znamená odporu jako u našeho Mistra a Pána: Jako mne, tak i vás budou mít v nenávisti kvůli mně. A svatý Pavel to říká také: Všichni, kteří chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, budou pronásledováni.

Tak i svatý Václav. Můžeme si představit lepšího panovníka, bystřejšího státníka, pečlivějšího hospodáře, spravedlivějšího soudce, starostlivějšího otce všeho lidu a statečnějšího vojevůdce českého vojska nad mladého knížete Václava? Kdopak opevnil hranice České země a ujednal se sousedy mír? Kdopak byl nazýván otcem chudých, těшитelem vdov a zastáncem sirotků? A viděl jsi někdy jeho stříbrné denáry? Jakpak se jmenoval ten český panovník, který pozvedl zemi k takové hospodářské výši, že si mohl dovolit razit stříbrné mince? Ano, byl to náš svatý Václav! Co mu tedy mohli vladykové v čele s jeho bratrem vytykat? Jen to, že s nimi nemarní čas divokými lovy, bujnými pitkami a hýřením! Jen to, že byl na svou dobu vysoce vzdělán, zatímco oni neuměli číst ani psát. Jen to, že byl opravdovým křesťanem, zatímco oni nedovedli v sobě potlačit pohanské neřesti a zvyky. Jen to, že ze svých úspor podporoval služby Boží a k Boží chvále stavěl kostely: na pražském hradě měl být nejpřednější, zasvěcený svatému Vítu, myšlený jako biskupský chrám země. Některé životopisy naznačují, že Václav po jeho dostavění chtěl se zřítí knížecího trůnu a odejít do Říma, aby z rukou svatého Otce přijal řeholní šat a sloužil Bohu v tichu kláštera. Leč byla mu určena vzácnější koruna a palma mučednická.

Již přes tisíc let je tomu, co jeho krev ztropila tvrdý úhor naší vlasti. Tisíc roků, co za nás prosí u Božího trůnu jako náš nejpřednější přímluvce, co nám září svým příkladem a káže k našemu povzbuzení: Když máte účast v Kristově

utrpení, radujte se, abyste se též mohli radovat, až se zjeví jeho sláva. Nikdo z nás nesmí trpět jako zločinec, totiž být viněn z něčeho nekalého: nesmí se o nás říkat, že jsme nepoctiví, lháři, falešní, klevetní, závistiví a lakomí, horší než druzí. Jestliže však trpíme za to, že jsme poctivými křesťany, že plníme své povinnosti, že se snažíme o dokonalost v následování Krista a svatých, blaze nám, je to dobré znamení. Vzhůru srdce, volá k nám svatý Václav: Radujte se a plesejte, neboť vaše odplata hojná je v nebesích!

SVATÝ VÁCLAV

Po pádu Velkomoravské říše se nositeli samostatnosti i křesťanství stali české kmeny. Ty se již po smrti Svatoplukově - ještě před pádem Velké Moravy - dali pod ochranu východofrancké říše. Knížaty byli synové Bořivojovi Spytihněv a Vratislav. Václav se narodil jako prvorozený syn vévody Vratislava a jeho ženy Drahomíry. Podle tradice to bylo kolem roku 907 ve Stochově u Kladna. Tenkrát ještě křesťanství nebylo v Čechách pevně zakořeněno. Většina národa byla pohanská. Václav měl křesťanskou babičku Ludmilu, která ho učila znát pravdy víry. Na svou dobu měl vysoké vzdělání. Tenkrát totiž většina panovníků neuměla číst ani psát. Václav znal slovanské písmo i latinu. Když zemřel Václavův otec Vratislav, byl Václav jeho nástupcem, ale zatím místo něho vládla jeho matka Drahomíra, protože byl ještě příliš mladý. Vlady se ujal, když mu bylo asi 20 let. Vládl své zemi moudře a spravedlivě. Byl znám svou hlubokou zbožností, mírumilovností a láskou k chudým lidem. To mu měli někteří lidé v čele s jeho bratrem Boleslavem za zlé. Mysleli si, že není tak statečný jako jeho otec Vratislav. Proto se ho chtěli zbavit.

Zlický vévoda Radslav vytáhl proti Václavovi do boje. Václavovi nezbývalo než táhnout proti němu. Když už se schylovalo k boji, chtěl Václav ušetřit životy svých poddaných. Proto vyzval Radslava, aby bojovali mezi sebou jen oni dva. Kdo zvítězí, bude hlavním kmetem v Čechách. Legenda vypravuje, že vévoda Radslav uviděl na přilbici knížete Václava zářící křídla a po jeho boku anděly. Polekal se tak, že před Václavem pokleknul a prosil za odpuštění. Václav mu odpustil, poslal ho domů a řekl: „Měj dost na svém majetku, já nic tvého nežádám.“ Václav míval ve zvyku jezdit tam, kde se slavilo posvěcení chrámu. Proto na svátek Kosmy a Damiána chtěl navštívit jim zasvěcený kostel v hradu svého bratra Boleslava. Boleslav ho pozval také na hostinu. Přátelé Václava varovali, že se mu ukládá o život. On však chtěl udělat svému bratru radost. Kdys šel časně ráno na mši svatou, dostihl ho v bráně Boleslav. Zaútočil na Václava mečem. Václav ho odrazil, ale tu přispěchali Boleslavovi pomocníci a Václavův život ukončili. Václavovo tělo bylo pohřbeno. Za tři roky je však přenesli do rotundy svatého Víta, kterou sám Václav založil.

Velmi brzy začali lidé Václava uctívat, a to nejen u nás, ale i za hranicemi země. V celé naší historii, i v nedávné, se k němu obracel náš národ vždycky, když hledal posilu a útěchu. Co může říci sv. Václav nám? Na jeho životě

vidíme, že mírnost, laskavost a spravedlnost není zbabělostí, i když na ni tak lidé mnohdy pohlížejí. Nám křesťanům však jde víc o Boží úsudek než o lidský. Jde nám víc o vládu Božích věcí neb o vládu svou. K tomu nemusíme být pádnými panovníky, protože tato skutečnost se dotýká všech lidských vztahů. Boleslavovi jeho čin štěstí ani pokoj nepřinesl. Nepřinesl nic dobrého ani celému národu. Jeho jméno je navždy spojováno s bratrovraždou, kdežto jméno Václavovo bude zářit a žít po všechny věky.

ŽIVOTOPIS 1

Svatý kníže Václav se narodil kolem roku 907 jako nejstarší syn českého vévody Vratislava I. a jeho manželky Drahomíry. Patřil k neobyčejně vzdělaným panovníkům. O jeho výchovu se starala jeho babička, svatá Ludmila, která jej vedla k bázni Boží a učila křesťanským ctnostem. Naučil se slovanskému písmu, ale jako dědic trůnu si osvojil i znalost latinského obřadu a jazyka. Ještě jako chlapec se učil na hradišti Budči latinskému písmu a pod vlivem kněze Pavla, kaplana a důvěrníka jeho babičky kněžny Ludmily, z něho vyrostl člověk hluboce oddaný křesťanské víře. Václav znal nejen zákon Páně, ale konal i to, co je přikázáno. Rád přísluhoval při mši svaté a sám připravoval obětní dary. Od mládí se věnoval skutkům křesťanské lásky. Když Vratislav roku 921 zemřel, byl Václav zvolen vévodou. Protože byl nezletilý, vládla za něho nějaký čas jeho matka Drahomíra. Rozhodující slovo v knížecím domě měla ale Ludmila, a proto ji dala Drahomíra roku 921 na hradě Tetíně zardousit. Tím si však ztížila i své postavení, protože se zemská knížata pokusila o veřejnou vzpouru proti Přemyslovcům.

V této situaci se kolem roku 924 Václav ujal vlády. Že byl dostatečně rozhodný, dokládají jeho první samostatné kroky. Čechy byly na pokraji záhuby. Radslav Zlický se proti němu spojil s Němci a kníže se musel vypravit do války. U Žitoměře se schylovalo k boji. Václavovi se ale zželelo krve lidu, která se měla prolévat, a před oběma vojsky vyzval Radslava k osobnímu souboji s tím, že vítězi připadne vláda v Čechách. Souboj sotva začatý se skončil Václavovým vítězstvím. Kníže pak zrádci vinu odpustil a poslal jej domů. Neméně důležité byly Václavovy zásahy do zahraniční politiky. Pochopil, že se mocenská převaha v německých oblastech přesunula z Bavorska do Saska, a pod přímým vojenským tlakem silnějšího souseda, aby zabránil zbytečným bojům, zavázal se saskému králi Jindřichu I. Ptáčníkovi k ročnímu poplatku pěti set hřiven stříbra a sto dvaceti volů, což Čechové odváděli již dříve. Vyhnul se tak přímému útoku a své zemi zachoval mír. Pevné spojenectví se Saskem vyjadřoval i nový kostel vybudovaný na pražském hradišti a zasvěcený svatému Vítu, jehož rámě získal přímo od Jindřicha I. Ptáčníka. Původní rotunda byla později mnohokrát přestavována a ve 14. století vyrostla na jejím místě velkolepá gotická katedrála.

Hned na začátku svého působení dal kníže přenést do Prahy ostatky svaté Ludmily a aby uklidnil poměry v knížectví, svou matku Drahomíru, která

zosnovala její zavraždění, vypověděl z knížecího sídla Prahy na hrad Budeč. Od počátku se snažil o kulturní a náboženské povznesení země. Byl nábožný, volal do Čech kněze z okolních zemí, stavěl chrámy a pečoval, aby byly v zemi konány bohoslužby po všechny dny jako u velkých národů. Vykupoval dlužníky, kteří nemohli zaplatit. Zastával se sirotků a vdov. Zveleboval řemesla a obchod. Dbal také na přísnou kázeň a surovce s pijany dával přivazovat k pranýři a mrskat. Nemlčel ke hříchům velmožů a dbal na spravedlnost u soudů. Protože pohanství nebylo v zemi ještě zcela vykořeněno, snažil se odstranit věštce a modloslužbu. Zbožný život knížete a jeho státnické ústupky nebyly mnohým velmožům po chuti. Reptali proti němu a připravovali jeho odstranění. Do čela spiknutí, jehož cílem bylo vládnoucího knížete odstranit, se postavil jeho mladší bratr Boleslav. Ten pozval Václava do Staré Boleslavi na oslavu památky posvěcení chrámu svatých Kosmy a Damiána. Kníže věděl, co mu hrozí, ale pozvání přijal. Byl přítomen bohoslužbám a pak se zúčastnil rytířské hry na nádvoří.

V noci se sešli spiklenci a uradili se, že knížete zabijí příštího dne, když půjde na jitřní. Boleslav přikázal kněžím, aby Václavovi, až ráno přijde, nedovolili vejít do chrámu. A tak ráno kníže přišel k zavřeným chrámovým dveřím. Když jej Boleslav uviděl, spěchal k němu. Václav jej pozdravil a děkoval za pohoštění. Boleslav mu odpověděl: „Včera dle možnosti, dnes však bratr bratru poslouží takto,“ a uhodil knížete mečem do hlavy. Václav ránu odrazil a srazil Boleslava k zemi. Nechtěl se mu ale mstít, vrátil mu meč a pospíchal do chrámu. Tu Boleslav přivolal pomoc a knížete u chrámových vrat zavraždili. Bylo to 28. září roku 929 nebo 935 není známo přesné datum. Když hluk vrahů utichl, bylo zaneseno mrtvé tělo do chrámu a pochováno. Boleslav se po bratrovraždě zmocnil trůnu. Brzy však svého činu litoval, a když bylo přeneseno Václavovo tělo do Prahy, čekal na průvod s pláčem a uložil ostatky v chrámu svatého Víta. Postupem času začala česká společnost uctívat zavražděného knížete jako mučedníka a dosáhla jeho svatořečení, jež přispělo ke zvýšení prestiže přemyslovského rodu. Osoba svatého Václava pak v průběhu 11. a 12. století přerostla v symbol české státnosti, v patrona české země a jejího věčného a ideálního panovníka.

ŽIVOTOPIS 2

Svatý Václav byl synem českého knížete Vratislava a jeho manželky Drahomíry, která pocházela z polabských Stodoranů. Narodil se kolem roku 907 a měl šest sourozenců: dva mladší bratry: Boleslava a Spytihněva, a čtyři sestry, z nichž známe jménem pouze jednu: Přibyslavu. Václav byl pokřtěn pravděpodobně jedním ze žáků svatého Metoděje. O jeho křesťanskou výchovu se starala především jeho babička svatá Ludmila. Na Budči byla vyšší škola, kde se Václav učil latinu. Dostalo se mu tak vzdělání, jakým se nemohli chlubit ani panovníci velkých národů. Příklad zbožné babičky a literární vzdělání umožnily

mladému knížeti, aby pochopil a pronikl do podstaty Kristova náboženství. K vznešenému ideálu křesťanství přilnul s veškerou silou a veškerou horlivostí a později jako vladař se snažil uvádět tento ideál plně a opravdově do života. Vratislav předčasně zemřel roku 921 a vlády se ujala Drahomíra, která se však snažila dát vládě jinou podobu než její manžel. Václavova a Boleslavova výchova byla svěřena jejich babičce Ludmile. Tím se ovšem jen rozdmýchala Drahomířina nenávisť k tchýni, takže dala příkaz vrahům, kteří Ludmilu v noci z 15. na 16. září roku 921 zardousili.

Když nastoupil Václav kolem roku 924 na trůn, byla země rozdělena na vzájemně nevražící strany, okolní vévodové se bouřili a vážnost knížete byla otřesena. Vzrostlo také nebezpečí ze strany německé říše, kde upevnil svou moc Jindřich I. Ptáček. Václav však začal vládnout energicky a cílevědomě, ale ani tak nevraživost v zemi nepřestávala. Václav tedy byl nucen poslat svou matku a její přívržence do vyhnanství, dokud nebude v zemi zjednan pořádek, a když se tak stalo, povolal ji zase zpět. Dalším jeho velkým gestem bylo přezení ostatků svaté Ludmily z Tetína do Prahy. I vyhnané kněze povolal zpět. Staral se náležitě o svou vojenskou družinu a svojí statečností byl pro ni opravdovým vzorem. Na počátku vlády byl nucen hájit své dědictví proti mocnému knížeti Zličanů Raclavovi, který chtěl využít starých politických zmatků a nezkušenosti mladého vévody.

Když bylo na obou stranách dost lidí pobito, tu se shodli všichni na tom, aby jen oba vévodové spolu zápasili, a kdo z nich zvítězí, ten bude vládnout. Oba tedy vyjeli proti sobě k zápasu na život a na smrt. K boji však nedošlo a zlický vévoda se Václavovi poddal. Václav pak vyřešil celý konflikt smírem. Za vlády krále Jindřicha I. se moc německé říše velmi rozšířila. Roku 929 stanul Jindřich I. se svým vojskem před Prahou. Václav řešil tuto situaci smírně bez újmy pro svou zemi. Od té doby zůstaly jeho styky s Jindřichem přátelské. Pravděpodobně při této příležitosti dostal Václav od Jindřicha ostatky svatého Víta. K nejzákladnějším otázkám Václavova panování patřilo vykořenění pohanského smýšlení, přeměna staré české společnosti v novou, proniknutou křesťanským duchem. Václav se snažil i o reformu soudnictví. Jeho snahou bylo omezit co nejvíce počet odsouzení k smrti, nepoužívat mučení, vystupoval proti tomu, aby soudcové soudili podle své libovůle. Usiloval i o zmírnění otroctví, které bylo v jeho době v našich zemích velmi rozšířeno. Z lásky k Bohu vykupoval při různých příležitostech všechny mladé otroky, které otrokáři přivedli na trh.

Prokazoval dobrodiní chudákům, nasycoval nuzné, jednal podle evangelia: nemocné služebníky živil, vdovám nedával křivdit, všechny lidi, chudé i bohaté, miloval, všechny kostely vyzdobil zlatem. Věřil v Boha celým srdcem, ve svém životě činil všechno dobré. Sílu pro tento život čerpal v modlitbě a eucharistii. Na Pražském hradě dokončil stavbu kostela svatého Jiří a začal budovat chrám svatého Víta. Mladému a vzdělanému knížeti bylo souzeno řídit osudy české země jen krátkou dobu. Část velmožů jeho snahy nechápala. Také Václavova

horlivost v šíření křesťanství nebyla mnohým vladykům po chuti. Václavovi odpůrci využili ctizádosti a vládychtivosti jeho bratra Boleslava k spiknutí proti němu a rozhodli se jej odstranit. Bylo to spiknutí politické. Za místo vraždy zvolili Starou Boleslav a využili svátku patronů tamějšího kostela svatých Kosmy a Damiána 27. září. Václav přijal pozvání na slavnost, přestože byl varován, přijel do Boleslavi se svou družinou. Druhého dne spěchal podle svého zvyku na jitřní do kostela. Byl beze zbraně. Cestou jej Boleslav napadl, ale Václav ho odzbrojil. Přiskočili vlak Boleslavovi společníci a Václava u dveří chrámu zabili. Bylo to 28. září 929 nebo 935.

Vrahové mimoděk darovali národu svatého mučedníka. Václavovou smrtí začíná jeho duchovní tisícileté panování v českém národě. Tragický konec mladého knížete vzbudil k němu sympatie i u těch, kteří s jeho politikou dříve nesouhlasili. I Boleslav uznal svoji vinu a dal bratrovo tělo přenést z Boleslavi do Prahy a uložit ve svatovítské rotundě. Úcta ke svatému Václavovi se začala velmi rychle šířit a spolu se svou babičkou svatou Ludmilou je uctíván i v ruské pravoslavné církvi. Svatý Václav bývá znázorňován s těmito atributy: svatováclavská orlice, dva andělé po stranách, klasy a hrozny, kopí s praporcem; někdy na koni. Lid se utíkal ke svatému Václavu v dobách těžkých pro vlast, národ a Církev, a prosil jej o pomoc: „Nedej zahynout nám ni budoucím!“ Svatováclavská úcta se stala neoddelitelnou součástí českých církevních i národních dějin. Píseň Svatý Václave byla po několik století neoficiální národní hymnou. Svatý Václav miloval své nejbližší, svůj národ i každého člověka. V dnešní době je pro nás ze svatováclavské tradice velmi aktuální motiv odpuštění, smíření s lidmi i s Bohem, který je předpokladem dobrého soužití a další spolupráce. To je klíč v našich rukou k dosažení vlastní spásy, k vylepšení vztahů ve společnosti i k budoucnosti národa, za nějž neseme odpovědnost.

ŽIVOTOPIS 3

Svatý Václav se narodil kolem roku 907 na tvrzi Stochově jako nejstarší syn českého knížete Vratislava I. a jeho manželky Drahomíry. Byl velice nadaný a bystrý. Zprvu jej vychovávala jeho babička svatá Ludmila; vedla ho k bázni Boží, cvičila v křesťanských ctnostech a dbala na to, aby si pod vedením kněze Kaicha osvojil znalost slovanského jazyka slovem i písmem. Protože bylo zapotřebí, aby dědic trůnu znal také jazyk a obřad latinský, který byl běžný v západních zemích, byl poslán na hrad Budeč, kde ho latinský kněz Vincenc učil znát latinské knihy. Když roku 921 zemřel kníže Vratislav, shromáždil se všechen lid země a zvolil Václava vévodou. Ale protože byl nezletilý, vládl nějaký čas místo něj jeho matka Drahomíra.

Václav se ujal vlády kolem roku 923. Bylo mu tehdy asi dvacet let. Čechy byly na pokraji záhuby. Václav zachránil svou statečností a moudrostí celistvost i nezávislost české země. Osvědčoval hned na počátku své vlády mírnost a v upřímné zbožnosti se vyznačoval i křesťanskou pokorou. Z toho soudili někteří,

že nemá tolik statečnosti, jako míval jeho otec Vratislav. Zvláště zlický vévoda Radslav začal proti mladému knížeti dělat intriky a škodit jeho krajinám. Václavovi nezbyvalo, než táhnout do pole proti hrdému nepříteli. U Žitoměře, nyní Štolmíř u Českého Brodu, se schylovalo k boji. A tu se ukázala lidská statečnost i otcovská láska mladého knížete k poddanému lidu. Zželelo se mu nevinné krve, která se měla kvůli odbojnému Radslavovi prolévat na obou stranách. Jako pravý otec svého lidu a křesťanský hrdina neváhal vydat vlastní život v sázku, aby ušetřil nevinnou krev. Před tváří obojího vojska vyzval Radslava na rytířský souboj, aby ten z nich byl hlavním knížetem v Čechách, kdo v zápase zvítězí. Pyšný Radslav jen ze studu přijal toto vyzvání a právě zahájený zápas skončil vítězstvím Václava. Radslav totiž spatřil na přílbici knížete Václava skvoucí kříž a po jeho boku anděly, kteří odbojnému vévodovi hrozili. Ohromený strachem seskočil z koně, pokořil se a prosil za odpuštění. Svátý kníže mu odpustil a řekl: „Vrať se domů v pokoji, měj dost na svém, já od tebe nic nežádám.“

Kdysi byl Václav pozván od císaře Jindřicha Ptáčníka na společnou schůzi. Václav se opozdil v chrámu Páně a všichni čekali na jeho příchod. Císař se nad tím rozmrzel a nařídil, aby shromáždění nevzdali Václavovi poctu, až vstoupí. Jakmile však císař spatřil Václava, sám sestoupil z trůnu, krácel mu v ústrety a posadil ho na čestné místo vedle sebe. Ostatní shromáždění žasli nad touto uctivostí; po skončené poradě se tázali císaře, proč tak náhle změnil svůj dřívější úmysl. Císař odpověděl: „Nemohl jsem jednat jinak; jakmile Václav vstoupil, spatřil jsem na jeho čele lesklý kříž a po jeho boku dva anděly.“ Tímto zjevením byl Jindřich tak zasažen, že nabídl světcům svou pokladnici, aby si z ní vybral několik klenotů. Ale Václav si vzal jen rámě svatého mučedníka Víta. Zbožný život knížete Václava nebyl mnohým vladykům po chuti. Mnozí z nich byli buď pohané nebo povrchní křesťané; toužili po nevázaném životě a chtěli se Václava zbavit. Bratr Boleslav, údělný kníže pšovský, z touhy po trůnu se přidal ke spiklencům. Byl prudký a ctižádnostivý; spiklenci mu namlouvali, že je pro trůn způsobilější než Václav, ba neostýchali se lživě tvrdit, že mu Václav ukládá o život.

Boleslav se přiklonil k zločinnému záměru. Pozval bratra na 27. září do Boleslavi, kde se měla konat památka posvěcení kostela svatých Kosmy a Damiána. Václav, třebaže dobře věděl, jaké úklady se proti němu chystají, přijal pozvání a odebral se s družinou do Boleslavi. Zúčastnil se bohoslužeb, a pak, než začala hostina, se věnoval rytířské hře na nádvoří. „Usedl na koně, začal hrát rytířskou hru a se svou družinou se bavil na Boleslavově dvoře a pak vesele vstoupil do domu, kde se měla konat hostina. Václavovi odpůrci s ukrytými dýkami za zády pod oděvem neustále pomýšleli na vraždu; třikrát vstali, aby ji provedli, třikrát opět usedli. K Václavovi přistoupil jeden z jeho přátel a řekl mu potichu: „Chystám pro tebe potají koně, sedni na něj! Uprchni! Hrozí ti tu smrt!“ Václav však po hostině vzal do ruky pohár a proslovil přípitek ke cti svatého Michala archanděla. Pak odešel do hostinské síně, aby si odpočinul a dlouho se

zbožně modlil, zpíval žalmy, až nakonec unaven usnul.

V noci se sešli spiklenci, pozvali k sobě Boleslava a radili se: „Půjde na jitřní, tehdy jej chytíme.“ Když pak ráno zvonili na jitřní, Václav uslyšel zvon a řekl: „Sláva tobě, Pane, že jsi mi dal dočkat se tohoto rána.“ Vzal opánky, umyl se a šel na jitřní. Boleslav přikázal kněžím chrámu svatých Kosmy a Damiána, aby Václavovi neumožnili vejít do chrámu. Vskutku kněz chrámu, jakmile spatřil Božího muže přicházet, zavřel chrámové dveře. Boleslav spěchal za Václavem. Václav ho uviděl a pozdravil se s ním: „Zdráv buď, bratře! Přijmi tě Kristus k věčné hostině, žes mne a mou družinu včera tak dobře pohostil!“ Boleslav odpověděl: „Včera podle možnosti, dnes však bratr bratru poslouží takto!“ Máchnul mečem a udeřil Václava do hlavy. Václav zachytil meč a řekl: „Jak neobratně si počínáš, abys mne ranil,“ a srazil Boleslava na zem se slovy: „Vidíš, člověče, že tě mohu zničit jako nejmenší zvířátko. Ale ať je ode mne daleko to, aby se má ruka pošpinila bratrovou krví“ a vrátil mu meč a pospíchal do kostela. Boleslav křičel: „Přátelé, přátelé! Kde jste kdo? Špatně pomáháte svému pánu v úzkosti!“ Tu se vyřítil celý zástup s meči a oštěpy! Dva Václava zranili, třetí přiskočil a probodl ho mečem. Václav vypustil duši v modlitbě: „Pane, do tvých rukou poroučím svého ducha.“ Bylo to dne 28. září roku 929 nebo 935.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Bratři a sestry, děkujeme Bohu, že dal našemu národu svaté muže a ženy, kteří nám jsou vzory živé víry. I my chceme žít podle jejich vzoru, kráčet v jejich šlépějích, a proto se dovoláváme jejich zásluh a pomoci:

Abychom na přímluvu svatých Cyrila a Metoděje měli v úctě Bibli, kterou nám přeložili.

Abychom na přímluvu svatého Václava dosáhli pokoje a míru v naší zemi.

Abychom na přímluvu svatého Vojtěcha byli vedeni k Bohu dobrými kněžími.

Abychom na přímluvu svatého Prokopa vždycky přemohli zlá pokušení.

Abychom na přímluvu svatého Jana Nepomuckého uměli mlčet, kde je toho třeba.

Abychom na přímluvu svaté Ludmily dobře vychovávali malé děti.

Abychom na přímluvu svaté Anežky dokázali trpělivě nést každodenní kříž.

Abychom na přímluvu svaté Zdislavy dobře žili v rodinách.

Abychom na přímluvu všech našich svatých nesli lásku tam, kde je trápení, radost tam, kde je bída, smíření tam, kde jsou lidé v nesváru.

Prosíme tě, Bože, ochraňuj nás pro slavné zásluhy našich svatých patronů, abychom zůstali věrni Církvi a vlasti, a po dobrém životě dosáhli jejich společenství u tebe, spolu s Ježíšem Kristem, naším Pánem. – Amen.

Nebo:

Obrátme se k Pánu, našemu Bohu, neboť je dobrý; prosme ho za naši vlast i za celý svět a volejme:

Za křesťanské církve, za jejich jednotu a spolupráci při hlásání evangelia.

Za lidi žijící bez víry a za ty, kterým je Bůh lhostejný.

Za ty, kdo hledají svou duchovní cestu mimo křesťanství.

Za lidi, kteří usilují o dobro a žijí podle svého svědomí.

Za moudrost pro zákonodárce, soudce a pro všechny, kdo mají moc a vliv.

Za manžele a za ty, kdo se připravují na manželství.

Za rozvedené a za jejich děti.

Za služebníky Církve a za ty, kdo se připravují na službu Církvi.

Za děti a mládež, za jejich učitele a vychovatele.

Za lidi na okraji společnosti, za bezdomovce a nezaměstnané, za chudé a za příslušníky menšin.

Za lidi osamocené a opuštěné, prosme za ty, kdo ztratili všechnu naději.

Za nemocné a trpící, za lidi staré a slabé a za umírající.

Za sebe navzájem, za naše příbuzné, přátele i za nepřátele.

Za svobodu, mír a požehnání pro náš národ i celý svět.

Neboť tobě, Bože, patří všechno na nebi i na zemi, v tvých rukou je síla a moc, ty vládneš po všechny věky věků. – Amen.

MODLITBA NAD DARY

Přinášíme, Bože, k oltáři dary z úrody naší země, jako to činíval svatý Václav, a prosíme tě: přijmi tuto naši službu a posiluj v nás lásku k tobě i k bližním, abychom ti sloužili jako on celým svým životem. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE O MUČEDNÍCÍCH

Mučednictví jako svědectví Boží moci a síly

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, abychom ti, Bože, vždycky a všude vzdávali díky a abychom tě chválili za to, žes nám na svém mučedníku Václavovi zjevil svou moc. On následoval tvého Syna až na smrt a víru v něho zpečetil krví; a jeho oběť je nám svědectvím, že lidskou slabost proměňuješ v sílu skrze našeho Pána, Ježíše Krista. Skrze něho andělé chválí tvé jméno, hledí na tvou tvář a ustavičně se radují. Také my se připojujeme k jejich chvalozpěvu, vyznáváme tě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Mt 5,7.9

Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.

Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Bože, přijali jsme z tvého stolu pokrm, který posiloval svatého Václava a všechny, kdo šli v jeho šlépějích; dej, ať v síle tohoto pokrmu dojdeme k nebeské hostině a jsme s nimi spojeni navěky. Skrze Krista, našeho Pána. – Amen.

K ZAMYŠLENÍ

Není obtížné dívat se na mučedníky s úctou a obdivem, zvláště pokud nás od jejich života dělí řada staletí. Mnohem obtížnější je přijmout evangelium o nesení kříže a ztrátě života v současnosti. Žijeme ve světě, kde se zdá být samozřejmým nárok na život beze ztrát. Řada lidí dokonce chápe i křesťanství jako takovou formu života, která ho má ode všech křížů a ztrát uchránit. To je ovšem iluze. Dobru, pravdě, Božím zásadám nikdy netleskal celý svět. Žitá láska k bližnímu člověka také většinou něco stojí, někdy i velmi mnoho. A tak lze říci, že na rozdíl od mnoha reklamních nabídek a řady receptů na ten nešťastnější život je evangelium velmi realistické. Počítá s křížem, s bolestí a ztrátami. Nijak je ovšem neospravedlňuje ani nevelebí, ale ukazuje, že vítězství lze dosáhnout v Bohu, nikoli tím, že by se člověk vyhýbal za každou cenu kříži.